

**Analitinė galimybių studija
„EUROPINĖS SKAITMENINĖS
TAPATYBĖS DĖKLĖS
ĮGYVENDINIMO GALIMYBIŲ
ANALIZĖ IR PLANAS“**

**Eigos ir tarpinių rezultatų esmės
pristatymas**

2025 m. lapkritis

The better the question. The better the answer. The better the world works.

**Shape the future
with confidence**

Turinys

#	Turinys
1	Apibendrinantis studijos rengimo planas
2	Esminių EUDIW LT įgyvendinimo principų apžvalga
3	Preliminarus EUDIW LT ekosistemos vaidmenų žemėlapis
4	Esamų IS ir registrų panaudojimo galimybių įgyvendinant EUDIW LT ekosistemą apžvalga
5	Teisinio EUDIW LT parengtumo vertinimo suvestinė
6	Skaitmeninės dėklės vystymo planas per 2026 m.
7	Analitinės studijos etapas dėl įgyvendinimo plano parengimo

Studijos rengimo planas ir eiga

- 1 ir 2 etapo - teisinio, organizacinio ir techninio vertinimo - rezultatai pateikti ir derinami su VSSA
- Toliau, per gruodžio, sausio ir vasario mėn. bus atliekama įgyvendinimo architektūros modelio alternatyvų analizė ir detalesnis planavimas

#Etapas #Veikla	Veikla	2025/2026											
		6	20	3	17	1	15	5	19	2	16	2	
		Spalis		Lapkritis		Gruodis		Sausis		Vasaris		Kovas	
1 Etapas 1 Veikla	Teisinė analizė ir rekomendacijos dėl teisės aktų	Rezultatas derinamas											
1 Etapas 2 Veikla	Ekosistemos ir funkcijų nustatymas	Rezultatas derinamas											
2 Etapas 3 Veikla	Techninė analizė	Rezultatas derinamas											
3 Etapas 4 Veikla	Gerųjų praktikų analizė												
3 Etapas 5 Veikla	Įgyvendinimo architektūros modelio alternatyvos												
3 Etapas 6 Veikla	Įgyvendinimo plano ir biudžeto parengimas												
3 Etapas 7 Veikla	Rizikų vertinimas												

Trumpai apie EUDI įtaką e. dėklės įvedimui

EU Digital Identity (EUDI) Regulation

The old eIDAS framework faced challenges, including discrepancies between Member States in the development and interoperability of national electronic identification schemes.

To improve the effectiveness, accessibility, and trustworthiness of digital identities across Europe the co-legislators have adopted a new Regulation establishing the European Digital Identity Framework.

Strengthen the national eID system

Improve effectiveness and efficiency of mutual recognition of national eID schemes and make their notification mandatory for MS

- National eIDs as trust anchor
- Improve supply through mandatory Wallet & eID notification
- Mutual recognition procedure improved (peer reviews replaced by certification)

User Controlled Digital Identity (Personal Wallet)

European, secure "digital wallet" trusted app on smartphone allowing storage and use (sole control of the user) of identity data, attributes, credentials, based on common standards

- User control (of wallet, data, support portability, 'no tracking')
- Link identity and credentials (drivers license, diploma)
- Wider set of use-cases across public and private

Private sector as provider of 'identity linked services'

Private providers to offer digital identity-linked services by following the improved rules applicable for qualified trust services (anchored in national eIDs)

- Creation of new market for (verified) credentials, attestations
- Verification against authentic sources and eID linking
- Same legal effect of digital attributes as paper versions

Updates to Trust Services

Trust services refer to a range of electronic services that are designed to provide security, privacy, and reliability for electronic transactions. The Regulation establishes a general legal framework for the use of trust services.

General Trust Services

- electronic signatures
- electronic seals
- electronic time stamps
- electronic documents
- electronic registered delivery services
- certificate services for website authentication
- electronic signature and seal creation devices

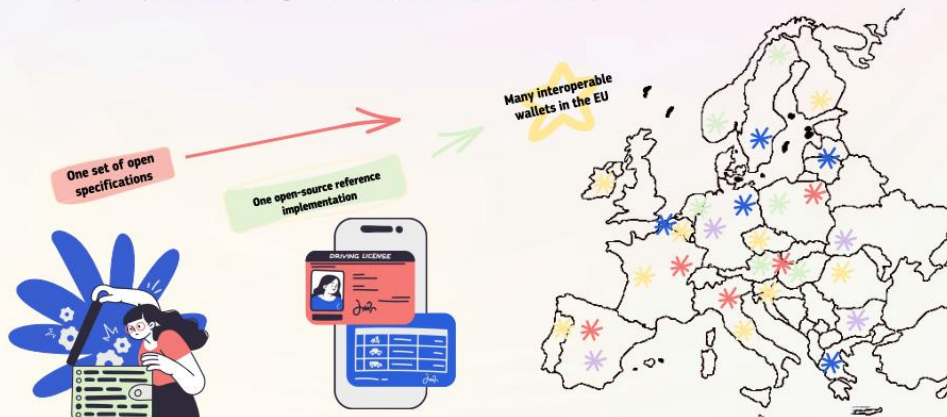
+ New - Relevant to EUDI Framework

- **electronic archiving**
- **electronic attestation of attributes**
- **electronic ledgers**

Open-source and interoperable (1/2)

There will not be one EU Digital Identity Wallet, but many, built to one set of open specifications, created by the European Commission, together with Member States. Each will be interoperable.

Functions of the EU Digital Identity Wallet

What can you do with the EU Digital Identity Wallet?

Identification & authentication

Identification and authentication to access public and private services, payment authorisation, KYC;

Store & present attestations of attributes

Present educational diplomas/reports for enrolling at university; present your driving license for renting a car

Sign & seal electronically

Sign a banking agreement

Esminiai EUDIW LT įgyvendinimo principai (1/2)

- **Naudotojai:** EUDIW LT, įgyvendinama per 2026 m., skirta Lietuvos Respublikos gyventojams - LR piliečiams
- **PID aktyvavimas:** Asmens tapatybės duomenų rinkiniui (PID) aktyvuoti pagal eIDAS 2.0 reglamento reikalavimus, naudojamos esamos tapatybės patvirtinimo priemonės, pavyzdžiui:
 - Kaip „LoA-High“ - LR ATK eID, naudojant mCard programėlę arba kortelių skaitytuvą
 - Arba kaip „LoA-Substantial“ - kvalifikuotas elektroninis pasirašymas ir nenotifikuota eID schema (Mobile ID, Smart-ID) su papildoma tapatybės patvirtinimo patikimumo užtikrinimo priemone, pavyzdžiui, vaizdo metrikos sutikrinimu su Gyventojų registre esančia vaizdo metrika
- **EUDIW ARF kaip „Blueprint“:** EUDIW LT sprendimas įgyvendinamas atsižvelgiant į EUDIW ARF kaip „Blueprint“, pritaikytą ir apibrėžtą EUDIW LT techniniame projekte (dokumentacijoje)
- **Nesusiejimo reikalavimų įgyvendinimas:** Dėl Reglamento 5a (16b) straipsnyje nustatytų nesusiejimo reikalavimų įgyvendinimo reikalinga:
 - Veiklos modelyje numatyti, kad turės būti vykdomos rizikos valdymo priemonės, įskaitant periodinį rizikos vertinimą ir nuolatinį monitoringą
 - Įgyvendinimo metu, organizacinį ir techninį sprendinį apibrėžti veiklos modelyje ir EUDIW LT techniniame projekte, detalizuotina saugos architektūra ir techniniais reikalavimais pagal EUDIW ARF rekomendacijas

Esminiai EUDIW LT įgyvendinimo principai (2/2)

- EUDIW LT gyventojams per 2026 m. įgyvendinimas - tai kompleksinio projekto iniciatyva, įgyvendinama kartu su projekto partneriais, kiek įmanoma išnaudojant tai, kas jau veikia:
 - Reikalinga atlikti būtinus teisės aktų - LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir šios srities poįstatyminių aktų - pakeitimus
 - Pritaikyti valstybės informacines sistemas ir registry informacines sistemas, dalyvausiančias EUDIW LT ekosistemoje, sukurti naują *EUDIW LT ekosistemos dalyvių ir pasikliaunančių šalių registrą* ir jam funkcionuoti reikalingą registro informacinę sistemą
 - Akseleruotam elektroninių požymių liudijimų, viešųjų ir administracinių paslaugų teikėjų įjungimui į EUDIW LT ir EUDIW ES ekosistemą panaudoti turimą sąveikumo infrastruktūrą - VIISP ir išplėstą NETAIS (eIDAS Node)
 - Nacionalinės sertifikavimo schemas pagal eIDAS 2.0 reglamento reikalavimus parengimui ir patvirtinimui bendradarbiauti/ pasitelkti kibernetinės saugos kompetenciją (NKSC, kibernetinės saugos industrijos lyderius)
 - Atlikti praktinį gyventojų informavimą ir EUDIW LT naudojamų gerųjų praktikų sklaidą
- Rekomenduojama, kad per 2026 m. būtų detalizuojama ir numatoma programa EUDIW LT panaudojimo skatinimo, ir išplėtimo kitiems panaudojimo atvejams, ekosistemos dalyvių išplėtimo programa:
 - (1) viešojo sektoriaus elektroninių paslaugų teikimo ekosistemos modernizavimui
 - (2) kitų valdymo sričių teisės aktų pritaikymui EUDIW LT
 - (3) privataus sektoriaus skaitmeninių sprendimų ir paslaugų teikėjų skatinimui vystyti ir naudoti skaitmeninės dėklės sprendinius

EUDIW LT ekosistemos vaidmenų žemėlapis (1/2)

- Esminiai siūlymai dėl EUDIW LT ekosistemos vaidmenų įgyvendinimo:
 - Išplėsti RRT, kaip eIDAS reglamento / LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo nustatytos priežiūros įstaigos, funkcijas, organizacinio sąveikumo su ES užtikrinimui
 - EIMIN/ VSSA vaidmuo – bendro naudojimo valstybės skaitmeninių sprendimų teikėjas ir operatorius EUDIW LT sprendimo įgyvendinimui ir suteikimui Lietuvoje, semantinio ir techninio sąveikumo užtikrinimui Lietuvoje ir su ES valstybėmis narėmis, techninio sąveikumo su ES užtikrinimui.
- Svarstybinos galimos alternatyvos dėl EUDIW LT sertifikavimo schemos savininko, kadangi sertifikavimo schemos nustatymas ir savininkystė reikalauja ilgalaikio ir tęstinio skaitmeninės politikos įgyvendinimo požiūrio įtraukiant ir kibernetinės saugos užtikrinimo kompetenciją
- Pagal eIDAS reglamento 2.0 reikalavimus, reikalinga sukurti EUDIW LT dalyvių registrą: preliminarūs institucijų vaidmenys analizuojami, reikalinga platesnė diskusija dėl registro duomenų valdytojo funkcijų ir registro informacinės sistemos įgyvendinimo.

Esamų IS ir registrų panaudojimas įgyvendinant EUDIW LT ekosistemą apžvalga / vertinimas

Egzistuoja geras pagrindas esamų IS panaudojimui, visgi, yra reikalingas jų pritaikymas EUDIW ekosistemoje bei naujų komponentų sukūrimas:

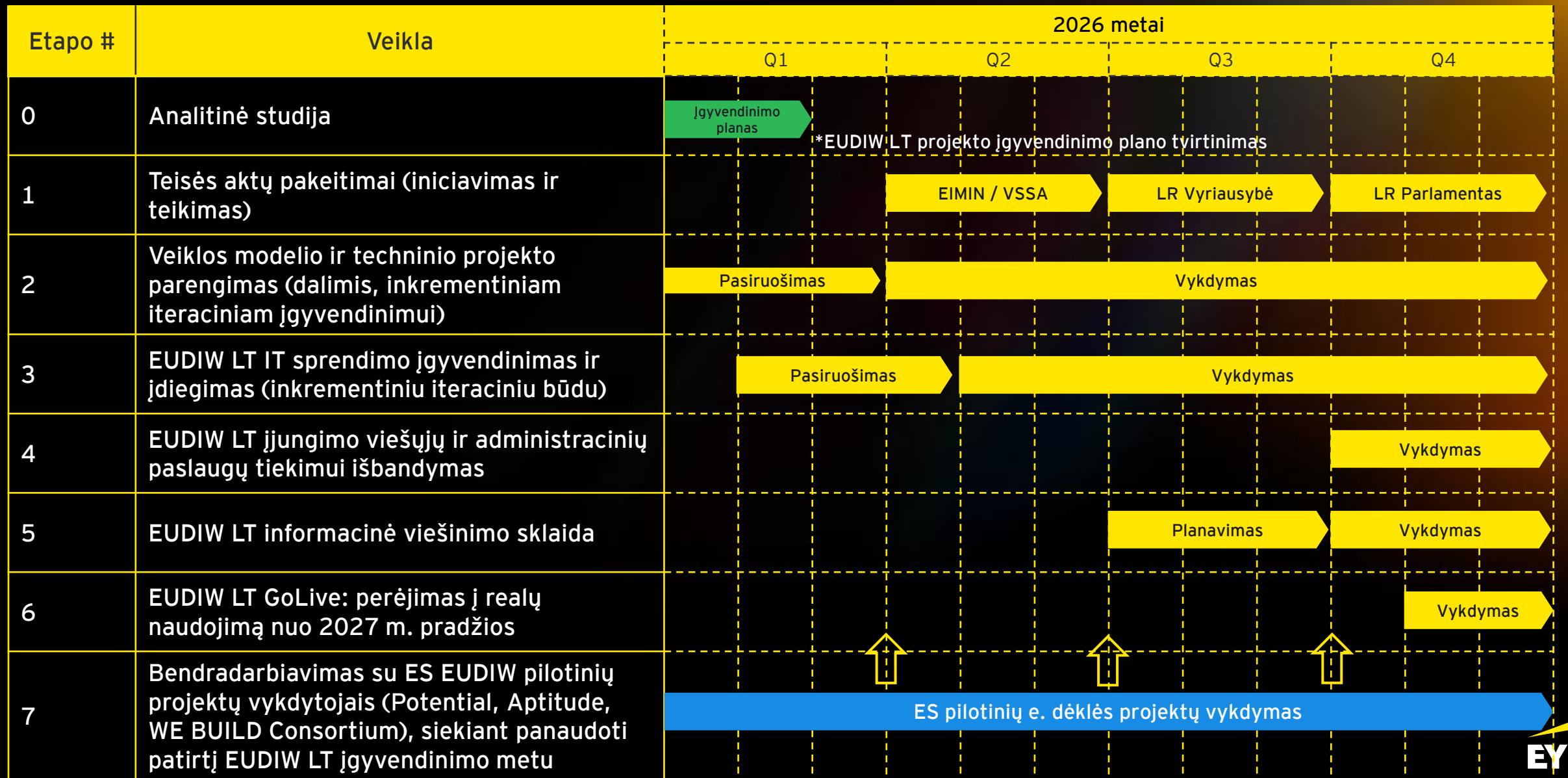
- Panaudoti sąveikumo infrastruktūrą (VIISP, metaduomenų katalogo, UDTS), įgyvendinant papildomus komponentus dėl sąveikumo EUDIW įgyvendinimo
- Pritaikyti EUDIW LT ekosistemoje dalyvausančių valstybės IS ir registrų IS sprendimus, juos pritaikant sąveikumui pagal EUDIW ARF technines rekomendacijas
- EUDIW aktyvavimui gyventojams suteikti galimybę panaudoti turimas elektronines atpažinties priemones išduodant PID:
 - Aukšto saugumo lygio (High LoA) eID schema, teikiama Migracijos departamento
 - Kitas eID schemas substantial + aukšto saugumo elementas - MobileID, SmartID

Nr.	IS/ Registras	Atsakinga institucija	Numatoma rolė EUDIW ekosistemoje pagal ARF
1.	VIISP (Valstybės Informacinių išteklių sąveikumo platforma)	VSSA	<ul style="list-style-type: none"> • Tarpinė pasikliaujančioji šalis viešųjų ir administracinių paslaugų tiekėjams • Viešo elektroninių požymių liudijimo (PuB-EAA) teikėjas • Viešųjų ir administracinių paslaugų katalogas galėtų būti naudojamas viešųjų ir administracinių paslaugų registravimui
2.	Registrų ir valstybės informacinių sistemų registras	VSSA	<ul style="list-style-type: none"> • Metaduomenų katalogo suteikimas, informacijos schemų tvarkymui, kartu su VIISP duomenų mainų platformos priemonėmis prieigos sertifikatų išdavimui ir valdymui
3.	NETAIS (eIDAS Node)	VSSA	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip gretutinis sąveikumo su IS kontekstu infrastruktūros komponentas, greta kurio įgyvendinami reikalingi EUDIW sąveikumo su IS komponentai
4.	Asmens dokumentų išdavimo IS ir SVS	Migracijos dep., IRD	<ul style="list-style-type: none"> • PID išdavimo tvirtinimas
5.	Gyventojų registras	RC	<ul style="list-style-type: none"> • PID teikėjas, papildomų priemonių tapatybės patvirtinimui PID išdavimo metu teikimas
6.	Juridinių asmenų registras	RC	<ul style="list-style-type: none"> • Galėtų būti naudojamas paslaugų tiekėju, kaip verslo subjektų registravimui Registre
7.	Reikalinga naujo Registro informacinė sistema	RRT	<ul style="list-style-type: none"> • Reikalinga įsteigti naują Registrą (EUDIW LT pasikliaujančiųjų šalių ir ekosistemos dalyvių registravimui, jų registracijos tvarkymui) ir jo įgyvendinimui, naują Registro informacinę sistemą
8.	Dėklės sprendimo ir jo valdymo sistema	VSSA	<ul style="list-style-type: none"> • Reikalinga įgyvendinti naują EUDIW LT sprendimą ir jo valdymo infrastruktūrą • Rekomenduojama kitiems skaitmeninės dėklės etapams ir skaitmeninės rinkos dalyvių įgalinimui ir skatinimui paruošti EUDIW LT sand-box infrastruktūrą

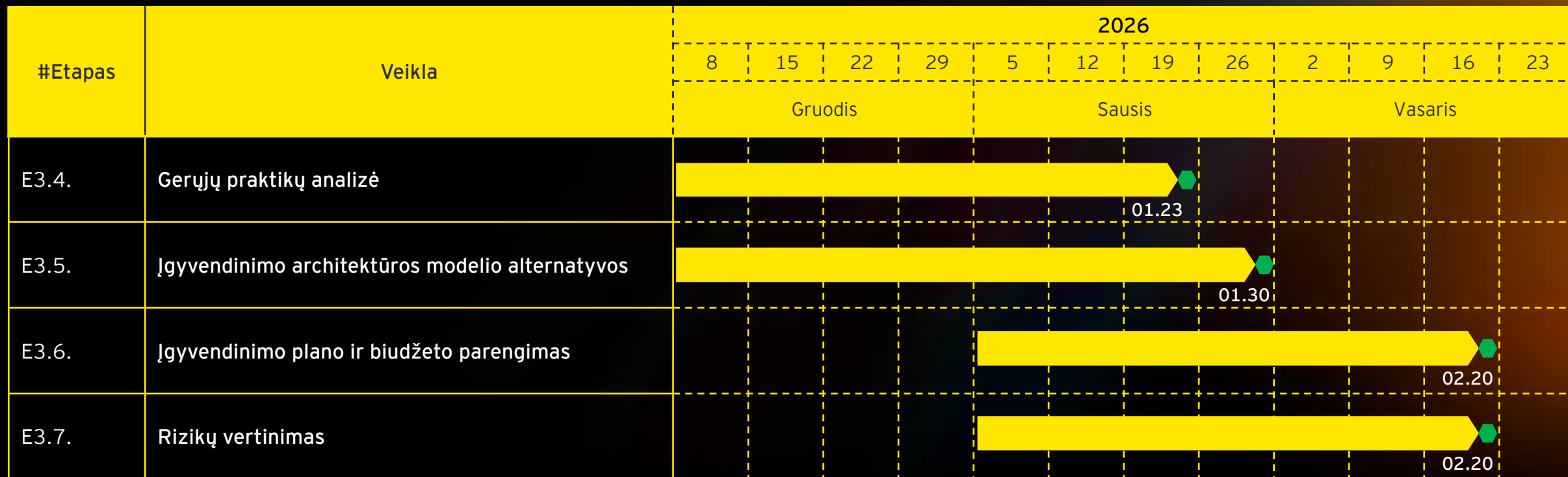
Teisinės analizės parengtumo vertinimo suvestinė

#	Teisinės analizės suvestinė / rekomendacijos	Paaškinimas
1	LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo projekto pakeitimo projektas parengtas taikant minimalaus reglamentavimo principą	<ul style="list-style-type: none">eIDAS 2.0 reglamentas yra tiesiogiai taikomas ES teisės aktas, todėl nacionalinė teisė gali būti koreguojama tik tiek, kiek būtina jo įgyvendinimui. Šie pakeitimai negali riboti ar keisti reglamento tiesioginio taikymo. Atsižvelgiant į tai, ankstesniuose susitikimuose su VSSA sutarta laikytis principo, kad siūlomi pakeitimai bus minimalūs.Rekomenduojama LR elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimų aukšto lygio suvestinė:<ul style="list-style-type: none">Minimalūs įstatymo pakeitimai, skirti pašalinti esamus / galimus prieštaravimus su eIDAS 2.0 reglamentu, įtraukiant pagrindines nuostatas, leidžiančias įgyvendinti EUDIW, ir kiek įmanoma išsaugoti įstatymo vientisumą;Vietoje tiesioginių nuorodų į atskirus Europos Komisijos įgyvendinimo aktus, rekomenduojama įtraukti bendrą nuorodą į eIDAS 2.0 reglamentą ir visus su šiuo reglamentu susijusius aktus, nes jie yra taip pat tiesioginio taikymo (pasiūlymo logika: ne visi įgyvendinamieji teisės aktai yra priimti, o priimti - gali keistis).
2	Priėmus atnaujintą įstatymo redakciją, reikalinga peržiūrėti kitus susijusius LR teisės aktus	<ul style="list-style-type: none">Pagal teisinės analizės išvadas, aktualu peržiūrėti tris grupes teisės aktų:<ul style="list-style-type: none">Dėl paveiktų institucijų ir jų funkcijų (susiję su įžvalga Nr. 3);Informacinių sistemų ir registru;Kitus aktualius teisės aktus (pilnas sąrašas pateiktas analitinės studijos rezultate).

Skaitmeninės dėklės vystymo planas per 2026m.

Kitas studijos rengimo etapas - EUDIW LT įgyvendinimo plano parengimas

Klausimai / diskusija